

Лукіна Л.М.

УРОКИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

1

КЛАС

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

УДК 37.016
ББК 74.26
Л84

Рецензенти:

Урсу Н.О.,

доктор мистецтвознавства, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва і реставрації творів мистецтва Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Березіна І.В.,

магістр образотворчого мистецтва, кандидат архітектури, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва і реставрації творів мистецтва Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Лукіна Л.М.

Л84 Уроки образотворчого мистецтва. 1 клас/Людмила Лукіна – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2014. – 76 с.
ISBN 978-966-682-358-1

У посібнику подано розгорнуті конспекти уроків з навчального курсу «Образотворче мистецтво» для 1 класу за альбомом Н.Ф. Копитіної «Чарівний пензлик. 1 клас» укладеним відповідно до нової навчальної програми для загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (наказ від 12 вересня 2011 р. №1050), Державного стандарту початкової загальної освіти (постанова від 20 квітня 2011 р. №462). Різноманітні методи і прийоми роботи, запропоновані у посібнику, спрямовані на розвиток універсальних художньо-творчих якостей та сенсорних здібностей учнів.

Для вчителів образотворчого мистецтва, початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 37.016
ББК 74.26

© Лукіна Л.М., 2014;
© Абетка, 2014.

ISBN 978-966-682-358-1

УРОК 1

ТЕМА. ВСТУПНЕ ЗАНЯТТЯ. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ВИДАМИ МИСТЕЦТВА. ЩО Я ЛЮБЛЮ МАЛЮВАТИ

I семестр

Дата _____

Клас _____

Мета. Ознайомити учнів з видами образотворчого мистецтва; розповісти про різноманітні сфери діяльності митця: створення скульптур, картин, побутових речей; пробуджувати естетичні почуття; виховувати любов та інтерес до мистецтва.

Обладнання: проектор, слайди репродукцій картин В. Серова «Дівчинка з персиками», Д. Чернова «Береза влітку», Д. Верещагіної «Подих літа», І. Левітана «Сонячний день. Весна»; слайди скульптур (з різного матеріалу), предметів побуту (петриківський та опішнянський розпис), альбом «Чарівний пензлик. 1 клас» (автор Копитіна Н.Ф.), с. 3, альбом для малювання.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

Всі мерщій сідаймо, діти,
Домовляймося не шуміти,
На уроці не дрімати,
Руки вчасно підіймати.
І щоб не було мороки,
Всі готові до уроку?

II. Повідомлення теми і мети уроку.

III. Формування нових знань і умінь.

У подорож із Чарівним Пензликом.

Сьогодні до нас на урок завітав Чарівний Пензлик. Давайте з ним привітаємося. Чарівний Пензлик приніс кожному з вас подарунок. Подивіться, який яскравий альбом. Загляньмо в нього.

Чарівний Пензлик буде подорожувати з нами країною Образотворчого мистецтва. Сьогодні ми завітаємо до його майстерні. Подивіться, які гарні малюнки він створив (с. 3). Який малюнок вам найбільше сподобався? Чому?

У дивовижній країні Образотворчого мистецтва живуть митці – художники, скульптори, архітектори, народні майстри. (На екрані з'являються репродукції картин В. Серова, Д. Чернова, Д. Верещагіної, І. Левітана).

IV. У майстерні художника.

Чарівний Пензлик хоче нас ознайомити з картинами, які створили художники. Давайте поміркуємо:

- Що потрібно художнику, щоб намалювати картину? (Полотно, фарби, палітра, пензлі, олівці, туш, пастиль...)
- Що зображено на кожній із картин?
- Чому художники так назвали свої полотна?
- Які фарби використав Валентин Серов, щоб передати настрої дівчинки?
- Чим користувався Денис Чернов, маляючи таку чарівну березу? Так, він використовував чорний олівець. Це графіка. Такі малюнки виконують на папері чи полотні олівцями, фломастерами, крейдою.
- Чим привернула вашу увагу наступна картина? Як би ви її назвали? Дар'я Верещагіна назвала свій натюрморт «Подих літа». Зображення овочів та фруктів, букетів квітів, посуду називають натюрмортами.

– А якщо на полотні зображено красиві куточки природи рідного краю, як називають таку картину? Можливо, хтось із вас знає? Так, це пейзаж. Погляньмо, як Ісаак Левітан передав красу природи навесні у своєму пейзажі «Сонячний день. Весна».

V. Фізхвилинка.

Під мелодію «Черепашка-аха-аха» діти виконують танцювальні рухи.

VI. У майстерні скульпторів і народних умільців.

Показ слайдів скульптур із дерева, каменю, металу, глини, мармуру.

Ми з Чарівним Пензликом у майстерні скульптора. Чого тут тільки немає! Дерево, метал, глина, мармур, граніт. Зверніть увагу, якими різноманітними інструментами він працює. Ними він вирізає, висікає, виліплює, вирізблює свої скульптури.

А в руках майстринь із Петриківки та Опішні речі домашнього вжитку – глечики, куманці, ложки, мисники, жбани набувають казкового і чарівного вигляду.

Митці у своїх творах передають красу рідної природи, життя людей, світ речей. Так вони створюють прекрасні малюнки, ілюстрації до книг, картини, красиві статуетки і величні пам'ятники, плакати тощо.

– А що любиш малювати ти?

VII. Підсумок уроку.

Сподіваюся, що вам сподобалася наша перша подорож із Чарівним Пензликом. Попереду в нас ще багато невідомих куточків країни Образотворчого мистецтва, куди із задоволенням відведе вас наш новий друг.

Сьогодні Чарівний Пензлик говорить вам: «До наступних зустрічей!» та просить на останок відгадати загадки.

Невеличка хатка.
Там живуть малятка.
Ми їх, гостроносих,
У портфелі носим. (Олівці)

Дерев'яний та довгенький,
Хвостик в нього є маленький.
Як у фарби хвіст мачає –
Все довкола розцвітає. (Пензлик)

Пензлик, аркуш та вода...
Де ж малюнок? От біда!
Що іще забув я взяти,
Щоб пейзаж намалювати? (Фарби)

УРОК 2

ТЕМА. ПРАПОРЦІ ТА ПОВІТРЯНІ КУЛЬКИ

I семестр

Дата _____

Клас _____

Мета. Показати на предметах навколишнього середовища різноманітність форм оточуючого світу; закріпити знання геометричних фігур та об'ємних форм; вчити користуватися гуашевими фарбами; виховувати емоційне ставлення до краси природних форм.

Обладнання: альбом «Чарівний пензлик. 1 клас», с. 4-5, гуашеві фарби, предмети побуту та сюжетні малюнки предметів різної форми.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

Встаньте, діти, всі рівненько,
Усміхніться всі гарненько,
Усміхніться ви до мене,
Усміхніться і до себе.
Привітайтеся: «Добрий день!»

II. Повідомлення теми і мети уроку.

III. Формування нових знань і умінь.

1. Бесіда з учнями.

Діти, погляньте, як багато нового приніс сьогодні нам Чарівний Пензлик: нові гуашеві фарби, фартушки, серветки. Як ви думаєте, навіщо?

Так, ми знову будемо малювати. А що саме, спробуйте здогадатися, доповнивши цей віршик.

У Михайлика в руці
Два червоні... (*прапорці*).
А в Мар'яни й Віти –
Розмаїті ... (*квіти*).
Кожен може відгадати –
Це малята йдуть на... (*свято*).

Г. Демченко

Подивіться у свої альбоми (с. 4), які красиві і яскраві там прапорці та кульки.

Та перш, ніж ми розпочнемо свою роботу, Чарівний Пензлик розповість нам, як правильно приготуватися до уроку і як користуватися гуашевими фарбами.

Давайте допоможемо Пензлику розпочати розповідь.

1. Застеліть стіл клейонкою.
2. Приготуйте фарби, пензлик та склянку з водою.
3. Розташуйте все зручно і охайно, покладіть серветку й одягніть фартушок.

Молодці! А тепер давайте пограємо в цікаву гру.

2. Гра «Схожий за формою».

Усім вам доводилося спостерігати за яскравим сонечком, кучерявими хмаринками, схожими на казкових тварин або птахів, милуватися різнобарвністю осіннього лісу. І ви не могли не помітити, що усі вони відрізняються не тільки кольором, а й зовнішнім виглядом, тобто формою. Давайте спробуємо визначити, на які фігури схожі предмети, зображені на малюнках.

Учитель показує малюнки, на яких зображені овочі та фрукти, предмети побуту різної форми. Разом з учнями з'ясовує, на

яку геометричну фігуру вони схожі. Учні наводять приклади інших схожих предметів.

IV. Фізхвилинка.

Що ж, мабуть, прийшла пора трохи відпочити,
Хочу на фізкультхвилинку всіх радо запросити.
Раз – підняли руки вгору, два – схилились всі додолу.
Руки в боки! Повернулись, нахилились,
І праворуч, і ліворуч – щоб нічого не боліло.
Раз, два, три, чотири! Набираємося сили.
Нахились, повернись, до товариша всміхнись.

V. Практична робота.

Сьогодні Чарівний Пензлик буде вчити вас правильно і красиво малювати святкові прапорці та кульки.

Відкрийте альбом на с. 4 і уважно роздивіться, на які фігури схожі прапорці й кульки.

Люди ще здавна придумали прапори. Вони були різного кольору. Їх піднімали в бою на високих дровках, щоб відрізнити друзів від ворогів.

– А якого кольору наше знамено? Чому?

А зараз ми з вами на с. 5 нашого альбому намалюємо гуашшю повітряні кульки та прапорці.

– Якими лініями будемо їх малювати?

Я рівненька й головна,

бо я – лінія пряма.

А я – ламана і вмить

східці можу повторить.

А я – лінія крива,

вмію я робить дива:

малювати ріки, гори,

і тварин, і сине море.

Щоб намалювати кульку, намалюйте без допоміжних ліній коло або овал. Руку при цьому не напружуйте, рухайте вільно, легко. Зафарбуйте кульку пензликом. Потім домалюйте невеличкий хвостик та мотузочку.

Щоб намалювати прапорець, спочатку коричневою фарбою намалюйте лінію, потім іншою обраною фарбою намалюйте прапорець, так, як показано на с. 4 нашого альбому.

VI. Підсумок уроку.

– Що найбільше сподобалося на уроці?

– Який елемент було найважче виконувати?

ЗМІСТ

Урок 1. Вступне заняття. Ознайомлення з видами мистецтва. Що я люблю малювати ...	3
Урок 2. Прапорці та повітряні кульки	5
Урок 3. У художника-графіка. Малювання овечок та баранців	7
Урок 4. Види і типи ліній. Квіти на вікні	9
Урок 5. Капітошка: крапка, лінія, пляма	11
Урок 6. Прості форми. Виготовлення силуетних форм за допомогою шаблонів. Аплікація «Повітряні змії»	13
Урок 7. Робота з природним матеріалом. «Осінній акваріум»	15
Урок 8. Передача простих форм в об'ємі. Навички роботи з пластиліном. Овочі та фрукти. «Сімейка грибів»	17
Урок 9. Поняття композиції. Заповнення площини аркуша. Аплікація «Осіннє дерево»	19
Урок 10. Поняття про лінію горизонту. Акварель «Хатинка під горою»	21
Урок 11. Поняття про основні та похідні кольори. «Три веселих гноми»	23
Урок 12. Закріплення утворення похідних кольорів. Гуаш «Веселка»	25
Урок 13. Теплі і холодні кольори. «Синє небо, синє море...»	27
Урок 14. Теплі кольори. Гуаш «Вогняна квітка»	29
Урок 15. Декор. Аплікація «Святкова ялинка»	31
Урок 16. Витинанки. «Чарівний танок сніжинок»	33
Урок 17. Аплікація з паперу «Веселий сніговик»	35
Урок 18. Аплікація з кольорового паперу «Снігуронька»	37
Урок 19. Гуаш «Ялинки – лісові красуні»	39
Урок 20. Малювання композиції «Снігопад»	41
Урок 21. «Зимовий день»	43
Урок 22. Весняні кольори природи. Гуаш «Природа прокидається»	45
Урок 23. Секрети орнаменту. Килими доброго і злого чаклунів	47
Урок 24. Гуаш «Весняна галявина»	49
Урок 25. Монотипія «Дивовижні метелики»	51
Урок 26. Ліплення з глини. «Домашні улюбленці»	53
Урок 27. Ліплення з пластиліну. «дивовижний птах»	55
Урок 28. Гуаш «Космонавт»	57
Урок 29. Аплікація «Чарівна країна»	59
Урок 30. Ліплення «Прикрашаємо торт»	61
Урок 31. Малювання восковими паличками. «Кольорові крапанки»	63
Урок 32. Декоративне ліплення з пластиліну. «Українські свистунці»	65
Урок 33. Оригамі «Кораблик»	67
Урок 34. Гуаш «Равликова хатка»	69
Урок 35. Аплікація «Чудо-дерево»	71
Література	73

Навчальне видання

ЛУКІНА Людмила Миколаївна

Уроки образотворчого мистецтва.

1 клас

Підписано до друку 26.08.2014. Формат 60×84/8.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 8,83. Зам. №347.

ТзОВ «АБЕТКА». Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції від 19.06.2001 р. Серія ДК №495.
32300, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Князів Коріатовичів, 9а; а/с 111;
Тел./факс: (03849) 2-73-84; моб.: 0984253404, 0501931724, 0682058554, 0673808375;
e-mail: abetka2006@yandex.ru, <http://www.abetka.in.ua>